Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/3929

1.9.2026

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 10 juli 2026

om Luxemburgs ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

(C/2026/3929)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) I förordning (EU) 2024/1263 anges målen för ramverket för ekonomisk styrning, som syftar till att främja sunda och hållbara offentliga finanser, hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som anges i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning och övervakning av genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna.

(2) Den 25 november 2025 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2026 för Luxemburg. Samma datum antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Luxemburg inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital och ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ([2]) den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Sedan konkurrenskraftskompassen offentliggjordes har den legat till grund för arbetet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med EU:s strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.

(4) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ([3]). Planerna för återhämtning och resiliens har, i kombination med sammanhållningspolitiska medel, varit avgörande för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna var nödvändiga för att på ett effektivt sätt hantera alla eller en betydande del av de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste omgångarna och eftersom de program som finansieras genom den europeiska sammanhållningspolitiken behövde ta hänsyn till de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla och bygga vidare på de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt de som bidrar till att hantera de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna.

(5) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Luxemburg. Rapporten innehöll en bedömning av Luxemburgs framsteg med de landsspecifika rekommendationerna för 2025 och en utvärdering av Luxemburgs genomförande av planen för återhämtning och resiliens. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Luxemburg står inför. I landsrapporten bedömdes också Luxemburgs framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom och social utestängning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(6) Den 21 januari 2025 antog rådet, efter kommissionens bedömning och rekommendation, en rekommendation om godkännande av Luxemburgs nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan ([4]). Planen omfattar perioden 2025–2029 och fastställer en budgetrestriktion i form av en maximal ökningstakt för nettoutgifter över fem år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 5,8 % år 2025, 4,7 % år 2026, 3,8 % år 2027, 5,4 % år 2028 och 4,7 % år 2029, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som beräknas med 2023 som basår till 14,2 % år 2025, 19,6 % år 2026, 24,1 % år 2027, 30,8 % år 2028 och 36,9 % år 2029.

(7) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära en aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul i syfte att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ([5]), och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. Medlemsstaterna kan fortfarande begära en aktivering av den nationella undantagsklausulen när som helst fram till 2028, om de uppfyller kriterierna i artikel 26 i förordning (EU) 2024/1263.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Luxemburgs nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/650, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/650/oj).

([5]) Meddelande från kommissionen *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19 mars 2025, C (2025) 2000 final.

(8) Den 29 april 2026 lämnade Luxemburg in sin årliga lägesrapport för 2026 ([6]) om efterlevnaden av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter och genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Luxemburgs rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.

(9) Den reala BNP-tillväxten 2025 uppgick till 0,6 % och HIKP-inflationen låg på 2,5 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 1,6 % 2026 och 2,0 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 2,7 % 2026 och 1,8 % 2027.

(10) Enligt uppgifter från Eurostat ([7]) vände saldot i Luxemburgs offentliga finanser från ett överskott på 0,9 % av BNP 2024 till ett underskott på 2,0 % av BNP 2025. Försämringen av saldot i de offentliga finanserna 2025 återspeglar framför allt en måttlig ökning av intäkterna, som delvis förklaras av effekterna av åtgärderna för att skydda köpkraften och konkurrenskraften, och dynamiska utgifter, som delvis förklaras av varaktiga investeringar. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 1,2 % av BNP 2026 och 1,5 % av BNP 2027.

(11) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ([8]), som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, expansiv med 1,7 % av BNP 2025. Den beräknas vara kontraktiv med 0,4 % av BNP, 2026 och expansiv med 0,9 % av BNP 2027.

(12) Enligt uppgifter från Eurostat ([9]) ökade Luxemburgs offentliga skuld från 26,3 % av BNP i slutet av 2024 till 26,5 % av BNP i slutet av 2025. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2026 att skuldkvoten i förhållande till BNP kommer att öka till 29,2 % i slutet av 2026 och till 30,2 % i slutet av 2027.

(13) Enligt uppgifter från Eurostat ([10]) uppgick de totala offentliga försvarsutgifterna i Luxemburg till 1,0 % av BNP 2025. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 1,2 % av BNP 2026 ([11]).

(14) Unionen riskerar fortfarande att drabbas av avbrott i energiförsörjningen och hög prisvolatilitet, som förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora finanspolitiska kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 hade Luxemburg inte antagit några nya finanspolitiska åtgärder för att mildra de höga energiprisernas effekter för hushåll och företag vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 ([12]).

([6]) De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

([7]) Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

([8]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som finansieras nationellt och sådana som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter efter avdrag för diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

([9]) Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

([10]) Eurostat, ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog).

([11]) Natos definition av försvarsutgifter skiljer sig från Cofogs definition. Det kan också förekomma skillnader på grund av tidpunkten för bokföringen av utgifterna, framför allt för militär utrustning, eftersom Natos rapportering inte följer nationalräkenskapsreglerna när det gäller bokföringstidpunkt.

([12]) *Resilienzpak* undertecknades gemensamt av regeringen och arbetsmarknadens parter den 8 juni 2026.

(15) Enligt kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Luxemburg med 8,7 % 2025 och 15,7 % kumulativt 2024 och 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten, vilket motsvarar en avvikelse på 1,3 % av BNP på årsbasis. Även när 2024 och 2025 beaktas tillsammans ligger den kumulativa ökningstakten för nettoutgifterna över den rekommenderade maximala kumulativa ökningstakten, och motsvarar en avvikelse på marginellt över 0,6 % av BNP.

(16) Enligt kommissionens beräkningar väntas nettoutgifterna i Luxemburg öka med 3,5 % 2026 och kumulativt med 19,7 % under 2024, 2025 och 2026. Den beräknade nettoutgiftsökningen 2026 ligger under den rekommenderade maximala ökningstakten. Även när 2024, 2025 och 2026 beaktas tillsammans minskar den beräknade kumulativa avvikelsen för nettoutgifterna till mindre än 0,1 % av BNP.

(17) Luxemburgs pensionssystem står inför utmaningar på medellång och lång sikt eftersom den demografiska utvecklingen förväntas hota dess hållbarhet. Enligt 2024 års åldranderapport beräknas Luxemburgs pensionsutgifter uppgå till 17,5 % av BNP 2070, vilket är en ökning med 8,3 procentenheter från 2022 och den största ökningen i EU. I december 2025 antog Luxemburg en pensionsreform. Reformen består huvudsakligen av en höjning av avgiftssatsen på 1,5 procentenheter till 25,5 %, begränsade åtgärder för att förlänga yrkeslivet genom att tillhandahålla skattefördelar, införa rätten till progressiv pension och öka den obligatoriska avgiftsperioden för de flesta som går i pension tidigt ([13]). På det hela taget verkar reformen varken vara tillräcklig för att ta itu med de strukturella problem som påverkar pensionssystemets långsiktiga hållbarhet eller sannolikt öka det låga deltagandet bland arbetstagare i åldern 55–64 år avsevärt. Befolkningens åldrande, i kombination med en beräknad minskning av sysselsättningstillväxten till under den årliga ökning på 2–3 % som krävs för att hålla systemet i balans, beräknas leda till att pensionsutgifterna överstiger bidragen i pensionssystemet 2029 och att dess reserver uttöms 2048. Pensionsförmånerna är höga, med en bruttoersättningsgrad på 75 % 2022 ([14]), samtidigt som pensionstiden är längst i EU (25,2 år för Luxemburg jämfört med EU-genomsnittet på 21,3 2022) ([15]). Luxemburg noterade den lägsta deltagandegraden för arbetstagare i åldern 55–64 år i EU 2025 (51,9 % jämfört med 69,5 % i EU) ([16]). Även om den lagstadgade pensionsåldern är 65 år är förtidspension möjlig från 57 års ålder, vilket resulterar i en av de lägsta faktiska pensionsåldrarna i EU. Åtgärder för att uppmuntra till längre yrkesliv och högre deltagande bland arbetstagare i åldern 55–64 år skulle hjälpa till att stödja pensionssystemets hållbarhet och ekonomiska tillväxt.

(18) Luxemburg står inför en allvarlig utmaning inom bostadssektorn, eftersom den ekonomiska överkomligheten har minskat markant under det senaste årtiondet på grund av de kraftigt stigande fastighetspriserna. Efter att ha fördubblats under ett decennium började bostadspriserna att korrigeras efter toppen 2022 och minskade med över 15 % på två år. Minskningen utlöstes av den kraftiga räntehöjningen som hade en negativ inverkan på lånekapaciteten. Trots detta har priserna sedan dess börjat öka igen och 2025 var bostadspriserna i Luxemburg 60 % högre i nominella termer än för ett decennium sedan, medan genomsnittslönen bara ökade med 40 % under samma period. Luxemburg är EU:s dyraste bostadsmarknad. De höga bostadspriserna beror på en obalans mellan tillgång och efterfrågan som beror på befolkningstillväxten och förstärks av skatteregler som främjar efterfrågan och gynnar hamstring av mark och av ett koncentrerat markägande. Markmobiliserings- och fastighetsskattereformen har ännu inte genomförts och de ändrade lagförslagen ger fler möjligheter till skattebefrielser. Ambitiösa reformer, såsom åtgärder för att frigöra mer mark för byggande och genomföra stora stadsdelsprojekt på offentlig mark, skulle bidra till att öka bostadsutbudet, bland annat genom tillhandahållande av bostäder till överkomlig kostnad. På efterfrågesidan skulle utfasningen av avdraget för bolåneränta dessutom bidra till att stävja bostadspriserna. Prioriteringarna omfattar också att stärka makrotillsynsramen för att minska systemriskerna med koppling till hushållens höga skuldsättningsnivå och den betydande andelen bolån med rörliga räntor.

([13]) *Loi de 19 Decembre 2025* (pensionsreform) och *Loi de 19 Decembre 2025* (skatteincitament).
([14]) OECD:OECD Economic Surveys:Luxemburg 2025.
([15]) *2024 Ageing report:* aritmetiskt medelvärde av kvinnors och mäns förväntade livslängd vid 65 plus/65 minus den genomsnittliga åldern för utträde från arbetsmarknaden.
([16]) Eurostat: lfsa_argan.

(19) Luxemburg står inför betydande transportutmaningar på grund av den stora pendlingstrafiken över gränserna och det starka beroendet av bilar, inbegripet tjänstebilar, som förvärras av det otillräckliga utbudet av bostäder som leder till att arbetstagare bor längre bort från sin arbetsplats ([17]). Denna situation leder till trafikstockningar och påverkar den miljömässiga hållbarheten. Luxemburg har gjort framsteg när det gäller att förbättra kollektivtrafiken, men en samordnad gränsöverskridande strategi skulle behövas för att tillgodose behoven hos landets pendlande arbetskraft. Detta inbegriper att förbättra konnektiviteten, integrera järnvägstransportinfrastrukturen med grannländernas, integrera biljettsystemen och förbättra förbindelserna den sista kilometern.

(20) Luxemburg är fortfarande exponerat för risker med avseende på aggressiv skatteplanering med koppling till landets roll som ett stort finansiellt nav med många multinationella koncerner och stora gränsöverskridande investeringar. Luxemburg har införlivat relevant EU-lagstiftning, inbegripet rådets direktiv (EU) 2022/2523 ([18]) (direktivet om den andra pelaren) och vidtagit ytterligare åtgärder på nationell nivå, men tillämpningsområdet för den andra pelaren är begränsat till stora enheter med årliga intäkter på minst 750 miljoner EUR. Luxemburg införde en regel om att räntor och royaltyer inte får dras av. Tillämpningsområdet för denna åtgärd, som är tillämplig på jurisdiktioner i Europeiska unionens förteckning över tredjeländers jurisdiktioner på skatteområdet, är dock begränsat.

(21) Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt vid rätt tidpunkt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett ägarskap för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument, även inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(22) Genomförandet av sammanhållningspolitiska program i Luxemburg, som omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Europeiska socialfonden+ (ESF+), sker i högre takt än EU-genomsnittet, både vad gäller projekturval och utbetalningar. Det är viktigt att behålla den nuvarande drivkraften och samtidigt maximera investeringarnas inverkan på plats. Luxemburg vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att öka konkurrenskraften och tillväxten. På vissa områden kan det dock krävas en ytterligare förstärkning av genomförandet, bland annat de som rör digitalisering och energiinfrastruktur inom ramen för FRO.

(23) Luxemburg står inför flera utmaningar när det gäller innovation och konkurrenskraft, energiomställningen och miljön, jämlikhet i skolorna, uppåtgående social konvergens och utveckling av humankapitalet.

(24) Trots landets starka vetenskapliga bas och internationellt väl sammanlänkade forskningssystem är företagsinnovation och möjligheterna för lokala innovativa nystartade företag och små och medelstora företag att expandera fortfarande begränsade. Luxemburgs potential när det gäller införande av ny teknik och digitalisering är fortfarande underutnyttjad och Luxemburg presterar under EU-genomsnittet när det gäller små och medelstora företags grundläggande digitala intensitet ([19]), samtidigt som en stor del av investeringarna i innovativ teknik görs inom multinationella koncerner, vilket tynger ned ekonomins diversifiering och konkurrenskraft. Vidare har FoU-intensiteten bland landets företag sjunkit under de senaste två årtiondena och minskat till 0,45 % av BNP 2024, vilket är långt under EU-genomsnittet på 1,49 %. Även om det delvis förklaras av Luxemburgs tjänstebaserade ekonomi är företagens FoU-utgifter betydligt lägre än i de bäst presterande länderna inom ett brett spektrum av sektorer ([20]). Dessutom utnyttjas inte kvaliteten på forskningsresultaten fullt ut, och kopplingarna mellan vetenskap och näringsliv är fortfarande svaga.

([17]) Statec, 2025, *P2021 N°18 - La dépendance automobile persiste pour les déplacements domicile-travail*.
([18]) Rådets direktiv (EU) 2022/2523 av den 14 december 2022 om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen [2022] (EUT L 328, 22.12.2022, s. 1).
([19]) Eurostat (isoc_e_dii) och *Luxembourg Startup Ecosystem Assessment and Benchmarking*, Ministère de l'Economie, 2023.
([20]) OECD Economic Surveys:Luxemburg 2025.

(25) Luxemburgs ekonomi är fortfarande mycket konkurrenskraftig, särskilt tack vare landets stora internationella finanssektor. Landet är dock fortfarande utsatt för strukturell press på grund av minskad produktivitet. Mellan 2015 och 2025 minskade den totala faktorproduktiviteten med cirka 4 %, medan en ökning med cirka 6 % registrerades för EU totalt. Denna minskning berodde främst på finanssektorn, där bruttoförädlingsvärdet per arbetad timme minskade med cirka 11,6 % under samma period. Ökande internationell konkurrens, nya krav i EU-lagstiftningen, begränsningar på arbetsmarknaden och fortsatt begränsad diversifiering till verksamheter med högre värde försvårar för ekonomins resiliens och långsiktiga konkurrenskraft. I detta sammanhang bör Luxemburg öka insatserna för att ytterligare diversifiera finanssektorn genom att förbättra villkoren för innovation och införande av ny teknik, inbegripet sådan som produceras nationellt. Att stärka konkurrensen och marknadstillträdet inom relevanta företagstjänster och professionella tjänster, underlätta innovationsspridning och ytterligare förbättra ramvillkoren för företagsklimatet skulle möjliggöra produktivitetsvinster.

(26) Luxemburg kombinerar stora hushållsbesparingar och ett välutvecklat ekosystem för investeringsfonder. Landet har dock en blygsam inhemsk överföring av långsiktigt riskkapital till innovationsverksamhet som fortsätter att hämma diversifieringen av ekonomin och spridningen av produktivitetsvinster. Samtidigt som Luxemburg har stärkt delar av sin arkitektur för innovationsfinansiering, inbegripet offentliga stödinstrument och skatteincitament för investeringar i nystartade företag, tyder tillgängliga bevis på att finansieringsbegränsningarna fortfarande är särskilt relevanta för den senare såddfasen, tillväxtfasen och expansionsfasen och att de befintliga instrumenten inte i tillräcklig utsträckning kanaliserar hushållens besparingar till innovativa inhemska företag. I detta sammanhang kan underlättandet av större deltagande av hushåll i diversifierade aktiefonder och långsiktiga investeringsfonder, med lämpliga åtgärder för konsumentskydd och incitament kopplade till långa innehavsperioder, bidra till att kanalisera hushållens besparingar till finansieringen av innovation.

(27) Den kompletterande pensionstäckningen är fortfarande begränsad i Luxemburg. Tillgången till kompletterande tjänstepensionsplaner beror till stor del på arbetsgivarinitiativ, som kan minska tillgången, särskilt för anställda vid mindre företag. Dessutom kan rättslig och finanspolitisk osäkerhet också avskräcka delar av den gränsöverskridande arbetskraften från att delta. Samtidigt har Luxemburg en högt utvecklad finanssektor för att stödja en bredare tillgång till kompletterande pensionssystem och en lämplig rättslig ram och ett lämpligt regelverk. Att förbättra tillgången till enkla, portabla och kostnadstransparenta kompletterande pensionssystem, t.ex. genom införandet av automatisk registrering, skulle kunna bidra till att öka deltagandet i långsiktiga besparingar och stödja tillräcklig pension, särskilt för arbetstagare som inte har tillgång till ett system som tillhandahålls av deras arbetsgivare.

(28) Luxemburg har åtagit sig att förbättra regelverket för företagstjänstesektorn, men det finns fortfarande betydande rättsliga hinder. Enligt OECD ([21]) och Europeiska kommissionen ([22]) är regelbegränsningarna fortfarande särskilt stora för advokater, notarier, arkitekter, civilingenjörer och revisorer. Konkurrenshinder kan bero på begränsade möjligheter att få tillträde till vissa yrken, olika administrativa skyldigheter, förekomsten av bindande taxor eller förbudet mot alla former av reklam och marknadsföring ([23]). Att minska kraven eller öka flexibiliteten skulle främja konkurrensen i sektorn för reglerade yrken. Inom detaljhandelssektorn är regelbegränsningarna fortfarande något större än i jämförbara länder, även om de har minskat betydligt sedan 2018. Dessutom är Luxemburgs hinder för handeln med tjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) bland de största i EU ([24]), vilket påverkar viktiga sektorer såsom bygg- och redovisningssektorerna.

([21]) OECD, indikatorer för produktmarknadsreglering, 2024.
([22]) Europeiska kommissionens meddelande om utvärdering och uppdatering av 2017 års rekommenderade reformer för reglering av yrkesmässiga tjänster, COM(2021) 385, 9.7.2021.
([23]) OECD, OECD Economic Surveys:Luxemburg OECD, s. 106, april 2025.
([24]) Europeiska kommissionens personalberäkning baserad på OECD, STRI-databasen för tjänster inom EES.

(29) Trots den senaste tidens betydande minskningar av växthusgasutsläppen från vägtransporter, genom politik såsom den nationella mobilitetsplanen för 2035 ([25]) och gratis kollektivtrafik, förblir sektorn den primära källan till växthusgasutsläpp, och stod för 59 % av de totala utsläppen i Luxemburgs ansvarsfördelningssektorer 2024 ([26]). Den bidrar också avsevärt till utsläpp av andra luftföroreningar och stod i synnerhet för 62 % av utsläppen av kväveoxid och 32 % av utsläppen av PM_{10} 2023 ([27]). Samtidigt som Luxemburg har gjort framsteg när det gäller att främja elfordon skulle ytterligare avkarbonisera transporter och investeringar i kollektivtrafikinfrastruktur bidra till att minska utsläppen i linje med det nationella utsläppsminskningsmålet för 2030 och Luxemburgs EU-mål för 2030 enligt förordningen om ansvarsfördelning ([28]).

(30) Insatserna för att minska beroendet av fossila bränslen genom energieffektivitetsåtgärder i bostadshus och andra byggnader har inte lett till några större framsteg. Mellan 2019 och 2024 nådde Luxemburgs slutliga energianvändning i bostadssektorn en platå, trots hushållens energibesparingar. Besparingarna uppvägdes framför allt av det ökade antalet bostäder och större bostäder. Förra året förlängde Luxemburg *Klimabonus Wunnen*-systemet efter 2025 i syfte att öka energibesparingarna inom den befintliga byggnadssektorn. Luxemburg planerar att anpassa sig till EU:s miniminormer för energiprestanda, som är baserade på nationellt fastställda tröskelvärden, för att förbättra energibesparingarna i byggnader som inte är för bostadsändamål. Industrin står för en relativt liten andel av de totala växthusgasutsläppen i Luxemburg och har minskat sin utsläppsintensitet avsevärt, men de industriella växthusgasutsläppen är fortfarande nära kopplade till energianvändningen. Det finns en rad frivilliga system, stödramar och ny teknik för avkarbonisering inom industrin men de tar ännu inte fullt ut itu med den omfattning och hastighet som omställningen kräver.

(31) Den systemansvariga för överföringssystemet ser ett behov av att modernisera högspänningsnätet för att hantera behovet av överföring av förnybar energi och att öka dess kapacitet för att hantera den förväntade efterfrågan inom den närmaste framtiden, inbegripet gränsöverskridande sammanlänkningar. År 2025 började Luxemburg att gå vidare med sin omställning till förnybar energi genom att anta 51 konkreta åtgärder som bland annat innefattade påskyndande och förenkling av utbyggnaden av förnybar energi genom åtgärder såsom digitaliserade tillståndsförfaranden, optimerad markanvändning och medborgarengagemang. Ett fullständigt och snabbt genomförande av dessa åtgärder är avgörande för att Luxemburg ska nå sitt mål på 37 % förnybar energi i sin energimix senast 2030.

(32) Luxemburg står inför miljöutmaningar när det gäller vattenkvalitet, förstörelse av ekosystemen och markanvändning som har konsekvenser för den miljömässiga hållbarheten och den ekonomiska verksamheten. Vattenresurserna är utsatta för påfrestningar på grund av en kombination av faktorer, däribland förorening av näringsämnen och bekämpningsmedel, industriutsläpp och fysiska förändringar av vattenförekomster, som påverkar både ytvattnet och grundvattnet och skapar risker för vattentillgång och vattenkvalitet. Ekosystemen utsätts för allt större påfrestningar på grund av förorening, markanvändning och klimatförändringar, samtidigt som en betydande del av den ekonomiska verksamheten är beroende av ekosystemtjänster. Skogshälsan har försämrats under de senaste årtiondena, särskilt till följd av klimatrelaterade skador som orsakats av flera perioder av torka sedan 2018. Detta har minskat skogarnas kapacitet för viktiga tjänster såsom koldioxidlagring, vattenreglering och skydd av den biologiska mångfalden. Dessa utmaningar belyser betydelsen av att förbättra vattenkvaliteten, ytterligare främja hållbart jordbruk och stärka ett klimatanpassat skogsbruk. Samtidigt som Luxemburg har vidtagit åtgärder för att förbättra vattenförvaltningen, främja mer hållbara mark- och jordbruksmetoder och stärka den politiska ramen för skogar återstår klyftor och pressen på ekosystemen kvarstår. Att stärka styrningen och samordningen på miljö-, klimat- och jordbrukspolitiska områden och åtgärda investeringsklyftorna skulle stödja ett effektivt genomförande av åtgärder som är inriktade på vatten, markanvändning och klimatanpassning. Dessutom skulle investeringar i cirkularitetsåtgärder, särskilt i tidigare led, bidra till att minska miljöbelastningarna och stödja en mer hållbar och resilient ekonomi.

([25]) PNM 2035 – *Plan national de mobilité* – Le gouvernement luxembourgeois.
([26]) De utsläpp som omfattas av förordningen om ansvarsfördelning under 2023 baseras på ungefärliga inventeringsuppgifter. De slutliga uppgifterna kommer att bekräftas 2027 efter en omfattande översyn.
([27]) Europeiska miljöbyrån, *Air pollutant emissions data viewer* (Göteborgsprotokollet, luftvårdskonventionen) 1990–2023, 2026.
([28]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/2126.

(33) Mot bakgrund av humankapitalets avgörande roll för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026 medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med strukturella utmaningar kopplade till humankapital på områdena kompetens och utbildning som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna för 2026 till Luxemburg kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital.

(34) I Luxemburgs utbildningssystem kvarstår skillnader i utbildningsresultaten, särskilt bland elever med olika språklig bakgrund. Undervisningens flerspråkiga karaktär, som är särskilt utmanande för de nästan 70 % av eleverna som inte exponeras för luxemburgska hemma, bidrar till bestående resultatklyftor ([29]) som förstärks ytterligare av socioekonomisk bakgrund och den tidiga placeringen i olika utbildningsspår. Genom en nyligen antagen reform som börjar att genomföras i september 2027 kommer man att kunna välja mellan tyska och franska som språk för läs- och skrivkunnighet och reformen syftar till att ta itu med dessa utmaningar samtidigt som föräldrarnas engagemang ökar på ett meningsfullt sätt. Dess effektivitet kommer i slutändan att bero skolornas förmåga att anpassa undervisningsmetoderna för att tillgodose dessa elevers specifika behov. Samtidigt pekar högre nivåer av andelen unga med högst grundskoleutbildning och unga som varken arbetar eller studerar bland mindre gynnade elever och utrikes födda elever, i kombination med överrepresentationen av högre socioekonomiska grupper i europeiska offentliga skolor med bättre resultat, på systematiska ojämlikheter. Eftersom Luxemburg uppvisar en av EU:s största resultatklyftor med avseende på föräldrautbildning ([30]) är riktat stöd till språkligt diversifierade och mindre gynnade elever avgörande för att säkerställa rättvisa möjligheter och minska skillnaderna.

(35) Luxemburg står fortfarande inför betydande utmaningar på arbetsmarknaden när det gäller kompetensglapp och deltagande på arbetsmarknaden. Trots Luxemburgs i allmänhet höga ekonomiska utvecklingsnivå har arbetslösheten ökat de senaste åren och överskridit unionsgenomsnittet. Kompetensglappen har också ökat, med makroekonomiska glapp som uppgick till 26,8 % 2024, vilket är betydligt högre än EU-genomsnittet och återspeglar betydande skillnader i sysselsättningsresultaten på olika kompetensnivåer. Arbetsmarknaden kännetecknas av en stark efterfrågan på högkvalificerade arbetstagare, medan sysselsättningsutsikterna är mer begränsade för lågkvalificerade personer, vilket bidrar till ojämlikhet och fattigdom bland förvärvsarbetande. De registrerade fattigdomsnivåerna var dock lägre 2025, vilket sannolikt berodde på förbättrad insamling av uppgifter om inkomst- och levnadsvillkor, även om tidigare uppgifter visade att nivåerna redan minskade. Andelen personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning är nu 18,2 % (EU: 20,8 %). Samtidigt är sysselsättningsnivån och arbetskraftsdeltagandet bland äldre arbetstagare fortfarande lägst i Europeiska unionen, och långtidsarbetslösheten är koncentrerad till arbetstagare i åldern 45 år eller äldre, och deltagandet i vuxenutbildning är fortfarande begränsat, vilket begränsar arbetstagarnas förmåga att anpassa sig till de föränderliga kompetensbehoven. Luxemburg har vidtagit åtgärder för att förbättra sysselsättningsutsikterna och stödja fortbildning och omskolning, men deras inverkan är fortfarande fragmenterad. En mer samordnad strategi för kompetensutveckling och aktiva arbetsmarknadsåtgärder, inbegripet främjande av yrkesutbildning och förstärkning av livslångt lärande, skulle stödja anställbarheten, ta itu med kompetensglappen och förbättra arbetsmarknadsresultaten. Att ta itu med dessa utmaningar skulle också bidra till att stödja uppåtgående social konvergens, i enlighet med kommissionens andra steg i landsanalysen inom ramen för social konvergens ([31]).

([29]) ÉpStan Dashboard: resultat från Luxemburgs skolövervakningsprogram *Épreuves Standardisées*, http://dashboard.epstan.lu.
([30]) Icils, 2023.
([31]) SWD(2026) 122 – *Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF)* (inte översatt till svenska), 2026.

(36) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdets ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina planer för återhämtning och resiliens, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Luxemburg bidrar den första rekommendation 1 till genomförandet av de första, andra, tredje, femte och fjortonde rekommendationerna om euroområdet, rekommendation 2 till genomförandet av den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 till genomförandet av de sjunde, åttonde, nionde och elfte rekommendationerna om euroområdet, rekommendation 4 till genomförandet av den sjunde rekommendationen om euroområdet och rekommendation 5 till genomförandet av den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Luxemburg att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Vidta åtgärder för att kontrollera nettoutgifterna så att de överensstämmer med de maximala ökningstakter som rådet rekommenderade den 21 januari 2025 mot bakgrund av den väsentliga avvikelse som kommissionen registrerade för 2025 och den avvikelse kommissionen räknar med för 2026 i förhållande till det rekommenderade nettoutgiftstaket. Stärka de samlade utgifterna och beredskapen på försvars- och säkerhetsområdet och samtidigt säkerställa skuldhållbarhet och utgiftseffektivitet och gradvis anpassa budgeten för att klara strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller tillgodose energiintensiva företags behov och bevarar incitamenten för energibesparingar och att deras finanspolitiska kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ram. Ta itu med pensionssystemets långsiktiga hållbarhet, särskilt genom att begränsa möjligheterna till förtidspension och öka deltagandet och sysselsättningsgraden bland äldre arbetstagare. Öka utbudet av bostäder, framför allt genom att anta en övergripande markanvändningspolitik och en fastighetsskattereform, utveckla storskaliga stadsdelsprojekt på offentlig mark och stärka samordningen med stadsplanering och gränsöverskridande kollektivtrafik. Minska riskerna på bostadsmarknaden genom att fasa ut skatteincitamenten för lån och genom att stärka makrotillsynsramen. Vidta ytterligare åtgärder för att effektivt hantera aggressiv skatteplanering, särskilt genom att säkerställa tillräcklig beskattning av utgående ränte- och royaltybetalningar till jurisdiktioner med låg eller ingen skatt.

2. Säkerställa kontinuitet i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Fortsätta genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, när så är lämpligt, på grundval av omfördelningen till strategiska prioriteringar och flexibilitet som överenskommits inom ramen för halvtidsöversynen av den sammanhållningspolitiska ramen.

3. Främja investeringar i innovation och stödja FoU-intensiva verksamheter. Öka konkurrenskraften genom att främja diversifiering inom finanssektorn, påskynda små och medelstora företags användning av avancerad digital teknik och möjliggöra verksamhetsexpansion och produktivitetstillväxt. Åtgärda bristen på innovationsfinansiering, bland annat genom att öka hushållens investeringar i aktie- och investeringsfonder, tillsammans med bättre tillgång till kompletterande pensionssystem. Undanröja hinder för konkurrensen, t.ex. när det gäller tillhandahållande av tjänster och inom reglerade yrken.

4. Fortsätta med insatserna för hållbara och effektiva transporter genom att ytterligare främja avkarboniseringen av transporter och investera i kollektivtrafikinfrastruktur och konnektivitet på landsbygden. Minska det allmänna beroendet av fossila bränslen genom att investera i byggnaders energieffektivitet. Modernisera högspänningsnätet och öka dess kapacitet, förbättra gränsöverskridande sammanlänkningar och förenkla tillståndsförfarandena för utbyggnad av förnybar energi. Stödja kommunerna i utbyggnaden av förnybar energi. Förbättra klimat- och vattenresiliensen, bland annat genom hållbar förvaltning av naturresurser, starkare sektorsövergripande styrning och cirkularitetsåtgärder.

5. Höja resultaten i skolsystemet och säkerställa lika möjligheter i skolorna genom att anpassa undervisningen efter mindre gynnade elevers behov och behoven hos dem med olika språklig bakgrunder. Ta itu med kompetensglapp genom att förbättra det livslånga lärandet och de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna.

Utfärdat i Bryssel den 10 juli 2026.

På rådets vägnar

S. HARRIS

Ordförande